

Principper for **NÆNSOM Bygningsbevaring**

Hvis man skal sætte et ældre hus i stand og herunder videreudvikle det til moderne standard, er det er meget vigtigt at man griber dette rigtigt an. En god ide er at gennemgå huset efter følgende fem punkter:

- **Teknisk vurdering** (hvor har huset alvorlige skader eller skavanker)
- **Antikvarisk vurdering** (hvad er nyt og hvad er gammelt i huset)
- **Arkitektonisk værdisætning** (stærke og svage sider ved husets arkitektur)
- **Restaureringsholdninger** (Nænsom Bygningsbevaring og retablering)
- **Syntese**

Baggrunden herfor er at det er de originale materialer, de særlige detaljer, samt sliddet og patinaen på disse, der giver ældre huse charme og sjæl. Hvis detaljerne, sliddet og patinaen forsvinder, bliver huset intetsigende og karakterløst.

Det vigtigste princip er derfor at man for enhver pris skal bevare og beholde de originale materialer, når disse nu findes, og derudover er bedre og billigere end forlorne similiprodukter. I nødsfald kan de særlige detaljer genskabes nøje, hvorved noget af det tabte kan genopstå.

Uden et sæt overordnede bevarings-principper bliver huset en gang misk-mask, hovsa-løsninger og kortvarige mode-flip – eller det, der er værre.

Principper for *Nænsom Bygningsbevaring*

Nænsomhed og respekt

Gør så lidt som muligt. Man skal først og fremmest bevare og beskytte bygningens *oprindelige og originale dele*, bl.a. ved at gå så *nænsomt* som muligt til værks overfor bygningen. Man bør altid foretrække *reparation* frem for udskiftning. Nye elementer skal om muligt kunne fjernes igen.

Bevar slid og patina

Gamle huse må godt se gamle ud. Man bør skelne mellem naturlig nedbrydning, slid og patina og forceret nedbrydning, skader og nedslidning. Der bør altid foregå en dyb faglig, men helt uvildig vurdering af materialernes tilstand og istandsættelsesbehov. Materialernes naturlige *vedligeholdelses-signaler* må ikke misforståes som Udskiftnings-signaler, som det ofte sker.

Brug de traditionelle materialer, konstruktioner og håndværksmetoder

Byg på erfaring. Vedligeholdelse og istandsættelse skal som hovedregel ske med de samme slags - *byggematerialer og håndværksmetoder*, som bygningen blev opført med. De spiller bedst sammen med de eksisterende materialer og dernæst repræsenterer de meget lange erfaringer. Sammenspillet mellem materialerne, den konstruktion, de indgår i og måden, arbejdet udføres på er meget vigtig ved ældre bygninger.

Foretræk kvalitet frem for kortsigtet økonomi

Gør det rigtigt - fra starten. Vedligeholdelse og istandsættelse bør altid udføres på den mest optimale måde og af *de dygtigste fagfolk* med størst mulig erfaring og kompetence på området, bl.a. i at arbejde struktureret, effektivt og kvalitativt.

Skab eller genskab arkitektonisk helhed

Indgrebene skal skabe eller genskabe en arkitektonisk helhed - både i detaljen og totalt.

Læs mere

- [Bevar husets sjæl](#)
- [Retablering af fjernede eller ødelagte bygningsdele](#)